

ת"פ 48453/10/15 - מדינת ישראל נגד אורפז ביטון, כפיר בדש

בית משפט השלום בטבריה

ת"פ 48453-10-15 מדינת ישראל נ' ביטון ואח'
תיק חיצוני: 456334/2015

בפני	כבוד השופט יריב נבון
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	1. אורפז ביטון 2. כפיר בדש

החלטה

כתב האישום והטענות המקדמיות:

1. כנגד הנאשם, כפיר בדש, הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו ואיומים, בקשר לאירוע מיום 19.10.15 בבית שאן במהלכו, לפי הטענה, איים הנאשם על שוטרים והפריע להם לבצע את תפקידים.

2. ב"כ הנאשם העלה בפניי טענה מקדמית, לפיה יש להורות על ביטול כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק. נטען, כי המאשימה לא פעלה כדין בהגישה את כתב האישום ללא אישור שפיטה תקין ממח"ש, ובניגוד להנחיית פרקליט המדינה. לדבריו, אישור השפיטה ניתן בהליך מזורז, על אף שלא הייתה לכך הצדקה עניינית. הנאשם שוחרר ממעצר וכלל לא נדרש מעצרו עד תום ההליכים, ולכן הנוהל המזורז אינו במקומו. כמו כן, אישור שפיטה זה נחתם על ידי מתמחה, ולא על ידי פרקליטה בכירה, כנדרש על פי הנוהל האמור.

3. ב"כ הנאשם העלה טענה מקדמית נוספת, לפיה מעובדות כתב האישום לא עולה כלל כי בוצעה עבירה של הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו. לדבריו, מעובדות כתב האישום עולה כי הנאשם עוכב ונעצר מבלי שהייתה הצדקה לכך. האמירות והמעשים המיוחסים לנאשם בכתב האישום, אף אם נאמרו, הינם בעקבות עיכוב בלתי חוקי.

4. המאשימה ביקשה לדחות את טענותיו המקדמיות של ב"כ הנאשם. לטענתה, אישור השפיטה ניתן על ידי מח"ש ביום 22.10.15, באישורה של עו"ד יפעת בן עמי, סגנית בכירה א' במח"ש, על אף שנחתם

על ידי מתמחה. כמו כן, לאחר שהנאשם שוחרר על ידי בית המשפט בשלב מעצר הימים בתנאים מגבילים, הוגשה ע"י המאשימה בקשה להארכת התנאים המגבילים עד תום ההליכים, ולכן אישור השפיטה ניתן בהליך מזורז. באשר לטענה לפיה כתב האישום אינו מגלה עבירה של הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו, הרי שהטענה אינה מתיישבת עם עובדות כתב האישום ואף לא עם חומר הראיות.

אישור שפיטה והגנה מן הצדק:

5. אישור השפיטה שהוגש לעיוני הינו מיום 22.10.15, ונאמר בו כהאי לשנא:

" הריני להודיעך כי לאחר שעיינתי בחומר הראיות שבנדון, הגעתי לכלל מסקנה כי נסיבות העניין אינן מצדיקות פתיחה בחקירה פלילית ולפיכך ניתן בזאת אישור בהתאם להנחיית פרקליט המדינה מס' 2.18."

באישור זה אף צוין כי הוא ניתן בהליך מזורז, לבקשת משטרת ישראל, וכן כי הוא ניתן באישורה של הפרקליטה יפעת בן עמי, סגנית בכירה א' במח"ש (על אף שהוא חתום על ידי מתמחה).

6. סעיף 149 (10) לחסד"פ מורה, כי ניתן לבטל כתב אישום בנסיבות בהן: **"הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית"**. העובדה שהמחוקק הקנה להגנה זו מעמד סטאטוטורי, מעבר לקיומה בהלכה הפסוקה בעבר, מדגישה ביתר שאת את הצורך לבחון אם בנסיבות העניין אכן תחושת הצדק תיפגע מניהול הליך פלילי.

7. בהתאם להלכה הפסוקה יש לבחון את הטענה בשלושה שלבים: **ראשית**, בחינת עוצמת הפגם שבהתנהלות המאשימה. **שנית**, איזון בין הערכים הנוגדים, היינו אם בהתחשב בכלל נסיבות העניין והאינטרסים הנוגדים, יש בקיומו של ההליך הפלילי משום פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות. **שלישית**, בחינת הסעד המידתי הראוי בגין ההפרה (ע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ**, פ"ד נט (6) 227 (2005)).

8. עם זאת הודגש, כי ביטולו של הליך פלילי מטעמי הגנה מן הצדק מהווה הליך קיצוני שבית המשפט נזקק לו במקרים חריגים בלבד. יש לבחון את מכלול נסיבות ההליך ולא רק את התנהגות הרשות (בר"ש 2736/11 **מדינת ישראל נ' פרלמוטר**, (2011)). מכאן שטענה בדבר הגנה מן הצדק, ראוי שתטען במקרים חריגים ויוצאי דופן, בהם התנהלה המדינה באופן חריג המקומם את תחושת הצדק.

9. מקורו של "אישור שפיטה" בהנחיה מספר 2.18 להנחיות פרקליט המדינה (להלן: **"ההנחיה"**) הנושאת את הכותרת **"מדיניות התביעה בתיקי חקירה בהם חשוד בביצוע עבירה כלפי שוטר מתלונן על שימוש בכוח מצד שוטר"**. ההנחיה ניתנה ביום 14.4.08 ועודכנה לאחרונה ביום

23.12.12

10. ההנחיה עוסקת במצבים בהם קיימת "תלונה הדדית" של שוטר ואזרח, הנוגעת לשימוש בכוח שעשה האחד כלפי האחר ביחס לאותה התרחשות עובדתית (סעיף 1 להנחיה). ההנחיה קובעת כי במקרים כגון דא, יוודא התובע כי תלונת האזרח בצירוף חומר הראיות כולו תועבר למח"ש ויִשָּׂהה את ההחלטה האם להגיש כתב אישום בתיק, עד אשר תתקבל החלטה במח"ש בנוגע לתלונה נגד השוטר (סעיף 4.3 להנחיה).

11. תכליתה של ההנחיה למנוע מצב שבו ביחס לאותו אירוע יתנהלו שני הליכים מקבילים ברשויות אכיפה שונות, מצב שעלול להסתיים בדיבור הרשות בשני קולות ואף עלול להביא להחלטות שיפוטיות סותרות ולתקלות (סעיף 2 להנחיה).

12. בתי המשפט שבו וקבעו לא אחת כי נוהל "אישור שפיטה" אינו נוהל טכני, אלא הנחיה שמטרתה שמירה על הליך הוגן במסגרתו יוגש כתב אישום אך לאחר בחינת טענות האזרח כלפי השוטר. חקירת אירוע של טענות הדדיות לאלמות, מבלי בחינת טענותיו של אחד הצדדים הינה חקירה חד צדדית, חסרה וספק אם ניתן לכנותה חקירה כלל. פגם זה אינו טכני-פורמאלי, אלא אוצר בתוכו פוטנציאל לפגיעה ממשית בהגנת הנאשם.

13. בע"פ (מח'-חיפה) 10726-01-11 **מדינת ישראל נ' קנדרו** (24.3.11), הוחלט לבטל החלטה לביטול כתב אישום בנסיבות דומות של תלונות הדדיות וסגירת תיק ע"י מח"ש בעילה של העדר עניין ציבורי. בית המשפט המחוזי בחיפה נסמך על שני נימוקים שונים, שדי בכל אחד מהם לחוד כדי לדחות את הבקשה לביטול כתב האישום בענייננו:

ראשית, נקבע כי חובת מח"ש לחקור תלונות כנגד שוטרים היא ברורה. אם תלונה לא נחקרת ללא הסבר מניח את הדעת, ניתן להעלות טענות במסגרת ההליך הפלילי. יתרה מכך, כאשר נודע לנאשם על סגירת התיק, רשאי הוא להגיש ערר כנגד הסגירה. משלא עשה כן, אין מקום לטעון את הטענות במסגרת ההליך הפלילי.

שנית, נקבע שאין מקום ליצור זיקה מיידית בין מחדל בחקירת השוטרים ובין קיומו של הליך הפלילי כנגד האזרח. הליך פלילי צריך להתברר תוך שמיעת מכלול העדויות והטענות. ביטול כתב האישום עקב אי ביצוע פעולה במח"ש, אינו הסעד הנכון.

14. בית המשפט המחוזי בנצרת אימץ את החלטתו של בית המשפט בחיפה בע"פ (מח' נצ') 2658-06-11 **מדינת ישראל נ' אריק טלקר** (13.9.11). גם בית המשפט המחוזי בנצרת סבר, כי אין מקום ליצירת זיקה ישירה בין פעולותיה של מח"ש לבין העמדתו לדין של נאשם (סעיף 26 לפסה"ד). בית המשפט התייחס גם למונח "חוסר עניין לציבור", אשר כולל גם נסיבות של סגירת התיק כתוצאה מחוסר שיתוף

פעולה של המתלונן, וקבע כך:

"השימוש במונח חוסר עניין לציבור במקרה כזה, אכן גורם לאי נחת, שכן קשה לתאר מקרים בהם אין עניין לציבור לאתר שוטרים האמונים על שמירת החוק, אשר אינם מבצעים את תפקידם בדרך ראויה ומפעילים סמכויות שניתנו להם בדין בדרך לא חוקית...הוברר כי למעשה אין בסגירת תיק החקירה נגד השוטרים המעורבים, הבעת עמדה ערכית כלשהי של מח"ש לגבי חשיבות החקירה, או ניסיון לחפות על מעשיהם של שוטרים שכשלו...מיצוי חקירה נגד שוטר ע"י מח"ש, איננה צריכה להשליך על בירור ההליך הפלילי..." (פסקאות 33-36 לפסה"ד).

15. במקרה שלפנינו, אישור השפיטה חתום על ידי מתמחה ולא על ידי הפרקליטה הבכירה אשר קיבלה את ההחלטה. עם זאת, בסעיף 6.2 לנוהל נאמר: **"בתום בחינת חומר הראיות, תתקבל ע"י פרקליט בכיר במח"ש אחת ההחלטות הבאות..."**. כלומר, הנוהל מחייב פרקליט בכיר לעיין בחומר הראיות ולקבל החלטה לפתוח בחקירה או לחילופין להימנע מכך. אין בנוהל האמור התייחסות לדרישת החתימה על אישור השפיטה. אף אם ראוי היה כי הפרקליטה הבכירה אשר קיבלה את ההחלטה אף תחתום על אישור השפיטה, ולא מתמחה, הרי סבורני כי התרופה למחדל זה, אם אכן הוא קיים, אינה ביטול כתב האישום, כפי שדורש ב"כ הנאשם.

16. ב - רע"פ 959/15 מוסטפא שלבי נ' מדינת ישראל (10.2.15) בית המשפט העליון שב וקבע כי טענות בדבר הפרת ההנחיה כפופות למבחן שנקבע בעניין בורוביץ:

"גם טענות בדבר הפרה של הנחיית פרקליט המדינה, כפופות למבחן שנקבע בעניין בורוביץ (ע"פ 330/10 סרנקו נ' מדינת ישראל, בפסקה 6 (28.10.2010) [פורסם בנבו]). ייתכנו מקרים, שבהם הפרת הנחייתו של פרקליט המדינה תוביל לביטול כתב אישום, מחמת הגנה מן הצדק (ע"פ -י) 10645-02-14 מדינת ישראל נ' ממן (25.8.2014)[פורסם בנבו]. ואולם, לא כל טענה בדבר הפרה של ההנחיה, מצדיקה ביטול כתב אישום או זיכויו של נאשם, ויש לבחון כל מקרה בהתאם לנסיבותיו הקונקרטיות (רע"פ 642/14 יצקוב נ' מדינת ישראל, בפסקה 15 (10.3.2014)[פורסם בנבו])."

17. מאישור השפיטה שהוצג לעיוני עולה כי נעשתה בחינה עניינית של תלונת הנאשם, חומר הראיות נבחן ע"י פרקליטה בכירה, כנדרש בנוהל, ולאחר שקילת הדברים הוחלט שלא לפתוח בחקירה כנגד השוטרים. על רקע הטעמים האמורים, סבורני כי אף אם קיים פגם, הרי שבנסיבות העניין אין בו כדי לפגום בזכותו של הנאשם להליך הוגן ביחס לשאלת אופן קבלת ההחלטה במח"ש בעניינו ובנוגע להצדקה שבהגשת כתב אישום נגדו.

18. הטענה לפיה לא היה מקום לפעול בנוהל מזורז במקרה זה אכן עולה מנוסחו של סעיף 5.1 לנוהל, לפיו הדבר נדרש עת מתגבש הצורך בהגשת כתב אישום ובקשה למעצרו של הנאשם עד תום ההליכים.
19. יחד עם זאת, במקרה דנן, כפי שעולה מהבהרת המאשימה בכתב, הנוהל המזורז התבקש נוכח בקשת המאשימה להאריך, עד תום ההליכים, את תנאי השחרור המגבילים אשר נקבעו על ידי בית המשפט בעניינו של הנאשם. כתב האישום הוגש בתאריך 25.10.15, דהיינו ימים ספורים לאחר האירוע, ובהתאם לדרישה לנוהל מזורז עובר להגשתו.
20. לא מצאתי כי נוהל מזורז זה, אף אם ייתכן ולא היה הכרח לעשות בו שימוש במקרה דנן, פגם באיכות בחינת תלונת הנאשם כנגד השוטרים. מאישור השפיטה אף עולה כי נותר פתח לבחינה מחודשת של התלונה, באם לא יוגש כתב אישום כנגד הנאשם, ואף ניתנה לנאשם האפשרות להגשת ערר כנגד ההחלטה לסגירת התיק כנגד השוטרים.

אשר על כן, אני דוחה את טענתו המקדמית של ב"כ הנאשם בנוגע לאישור השפיטה.

כתב האישום אינו מגלה עבירה שעניינה הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו

21. אודה כי בהקשר זה, לא ירדתי לסוף דעתו של ב"כ הנאשם. סעיף 66 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, מגדיר עיכוב מהו: **"בפרק זה, "עיכוב" - הגבלת חירותו של אדם לנוע באופן חופשי, בשל חשד שבוצעה עבירה או כדי למנוע ביצוע עבירה כאשר הגבלת החירות מסויגת מראש בזמן ובתכלית, הכל כאמור בפרק זה."**
22. עיון בכתב האישום מלמד, כי הצורך בעיכוב הנאשם עלה לאחר שהשוטרים הבחינו בו ובנאשמת (אשר הודתה והורשעה במיוחס לה בכתב האישום, לאחר שתוקן), עת השניים הגיעו בסמוך לבניין על מנת לרכוש סמים מסוכנים. כאשר יצאה הנאשמת מן הבניין, לאחר שרכשה סם מסוג חשיש, והצטרפה אל הנאשם אשר המתין לה מחוצה לו על קטנוע, ולאחר שהשוטרים הבחינו בנאשמת משליכה את שקית הסם שברשותה, ניגשו השוטרים אל השניים, הזדהו ואף הודיעו לנאשם כי הינו מעוכב. בתגובה, איים הנאשם על השוטרים בפגיעה שלא כדיון, כמפורט בסעיפים 4-5 לעובדות כתב האישום. נוכח האמור, מתקיימות, לכאורה, הן עבירה של איזמים על השוטרים והן הפרעה לשוטרים לבצע את תפקידים, דהיינו ניסיון מצד הנאשם למנוע או לסכל את עיכובו, ולאחר מכן את מעצרו על ידי השוטרים.
- מכל מקום, מן הראוי כי טענה מסוג זו תיבחן במהלך שמיעת הראיות ולא בשלב מקדמי זה, ולכן אף היא נדחית.**

התיק קבוע לישיבת הוכחות ליום 4.1.2016 בשעה 10:00.

ב"כ הנאשם יעביר למאשימה, עד ליום 13/12/15, הודעה בדבר העדים שיש לזמנם למועד האמור.

החלטה זו תועבר לצדדים באמצעות מזכירות בית המשפט.

ניתנה היום, כ"ח כסלו תשע"ו, 10 דצמבר 2015, בהעדר
הצדדים.